

FİKRET YILDIRIM

KENDİNE YABANGILAŞAN İNSAN

DESTEK YAYINLARI: 1412
EDEBİYAT: 422

FİKRET YILDIRIM / KENDİNE YABANCILAŞAN İNSAN

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Cansu Poyraz Karadeniz
Son Okuma: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştı
Sayfa Düzeni: Melike Doğan
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Mart 2021
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-141-0

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

FİKRET YILDIRIM

**KENDİNE
YABANCILAŞAN
İNSAN**

*Özüne yabancı insanın,
kendini tanıma
yolculuğu.*

Durup şaşkın ve meraklı gözlerle, yerde yatan karaltıya baktılar. Daha küçük olanı, tedirgince yaklaştı. Akşamın karanlığı, gözün seçebileceği her şeyin üzerine çökmüş adeta görünmez bir perde oluşturmuydu hareketsiz karaltının üzerinde. Biraz daha yaklaşp, karanlığa alışmaya çalışan genişlemiş gözbebeklerinin küçülmesini beklediler. Gözleri daha net seçmeye başladığında karaltının bir insan olduğunu anlayıp, irkilerek geri çekildiler.

“Hey! Burada bir adam yatıyor; hem de yaralı galiba!” diye heyecanla bağırdı içlerinden biri.

Diğerlerine göre daha yaşlı görünen, iriyarı bir adam, bir iki adım daha atıp durdu ve yerde kıpırdamadan yatan adamı görmeye çalıştı. Çocuk yanılmamıştı, bu gerçekten de bir insandı ama burada bu halde ne işi var diye hızla düşündü. Ara sıra yolunu kaybedip yanlışlıkla bu sokağa girenler ve kaçan toplarını almak için yandaki boş arsadan geçen çocuklar dışında bu çıkmaz sokağa pek girip çıkan olmazdı. Aynen vahşi hayvanların kokusunu bırakıp, sınırlarını belirlediği bir alanı sahiplenmesi gibi, onların da bölgesine girmeye, bu civarda kolay kolay kimse cesaret edemezdi. Zira çok zor ele geçirdikleri bu bölgeyi diğer evsizlere, sokak serserilerine karşı canı pahasına savunan iri adam ve arkadaşları vardı. Buna kalkışanlara karşı –özellikle iri olanın– nasıl davrandığını herkes az çok işitmişti. Bu durumda, ya sarhoşun biri yolunu kaybedip burada sızıp kalmış ya da birilerinden kaçp

saklanmak amacıyla buraya girmişti, aklına gelen en iyi seçenekler bunlardı. Tedbiri elden bırakmadı, adama pek yaklaşmadı. Bu sokakların pek tekin yerler olmadığını onlardan daha iyi kim bilebilirdi ki? Ne olup bittiğini anlayınca kadar uzak durmakta fayda vardı.

“Siz uzak durun, yaklaşmayın. Ben bir göz atacağım” diyerek yanındakileri uzaklaştırdı.

Bu kısa süreli tereddütten sonra, biraz gözlerini üzerine dikip ne yapacağını izleyen arkadaşlarının etkisiyle biraz da merakına yenilip adama biraz daha yaklaştı. Halen bir tehlike olup olmadığını kestiremiyor, bir türlü tedirginliğini üzerinden atamıyordu. Her ihtimale karşı, arada güvenli bir mesafe bırakarak yanına iyice yaklaştığında, karanlığa yeterince alışmış gözleri, meçhul karaltının hemen yanı başındaki birkaç damla kan izine takıldı, kalbi hızla çarpmaya başladı. Eğildiği yerden hızla doğrulup geri çekildi, telaşla, “Burada kan izleri var!” diye seslendi diğerlerine.

Fazla yaklaşmadan adamı incelemeye koyuldu. Belirsizliğe olan dayanıksızlığı, onun yaşama karşı ne kadar güçsüz olduğunu bir kez daha sert bir rüzgâr gibi yüzüne çarpmıştı. Korunmaya dair ilkel beynindeki içgüdüler harekete geçmişti. Tehlikede olabileceklerine dair güçlü bir endişeye kapılmıştı. Onların bu telaşlı hallerinin aksine, adam hâlâ tüm gizemiyle uzandığı yerde hiçbir hayat belirtisi göstermeksizin, hareketsizce yatmaya devam ediyordu.

Zihnine doluşan bir sürü olasılığı tekrar gözden geçirdi; ortada kim olduğu, nereden geldiği belli olmayan yaralı, belki de ölü biri vardı ve bu durum bir an önce açıklığa kavuşturulmayı bekliyordu. Görünüşe göre pek zarar verebilecek durumda da değildi. Adamın üzerine doğru eğildi. Bu sokaklarda çok daha kötüsüyle karşılaştığı halde neden bu kadar çekiniyordu, kendisi de anlam

verememişti. Artık karaltı çok daha net görebiliyordu. Tahmin ettiği gibi, bu bir erkekti. Adamın alnında ve yüzünde kurumuş kan izleri vardı.

Hemen değişik senaryolar canlandı beyinde. Büyük ihtimalle, alkolü çok kaçırmış bir sarhoştı; kendisini yaralamıştı, ki bunu çok görürlerdi bu civarlarda ya da onu birileri bu hale getirmişti, o da yolunu kaybedip bu çıkmaz sokağa girmiş ve burada düşüp kalmıştı. Ne şekilde olursa olsun eğer bu adam ölüyse başları büyük belaya girebilirdi. Her zaman potansiyel birer suçlu aday olarak görüldükleri için kimseye laf anlatamayacaklarından emindi. Aklına gelen bu düşünce ile gerginliği daha da arttı. Eğildiği yerden doğrulup ayağa kalktı, birkaç adım geri çekildi. Onun bu panikleme hali çocuğun gözünden kaçmadı. İrfan bile korkuyorsa durum sandığından da vahimdi. “Hadi, başımız belaya girmeden kaçıp gidelim buradan ne olur!” diyen çocuğun yalvaran sesi korku ile yankılandı boşlukta.

İrfan, “Nereye ha! Nereye gideceğiz?” diye bağırdı her an tetikte hazır kaçmak için bekleyen çocuğa ve ekledi: “Buradan başka gidecek yerimiz mi var sanki?”

Tesadüfen bulup başlarını soktukları bu yer sayesinde hayatta kalabilmişlerdi. O yüzden de İrfan’ın gözünde bu ev hayatı bir öneme sahipti, burayı çok önemsiyor ve ne pahasına olursa olsun terk etmemeleri gerektiğine inanıyordu.

“Sokaklarda yatıp kalktığımızı ne çabuk unuttun? Burası bizim son şansımız. Burayı terk etmemiz söz konusu bile olamaz. Bir sakın ol bakalım! Ne olduğunu anlamaya çalışıyorum” dedi ama ne yapacaklarına dair hâlâ bir karar verememiş olmasının sıkıntısını taşıyordu sesi. Daha sessiz ve sakın görünen diğer arkadaşları da baştan beri takındığı ilgisiz tavrını daha fazla devam

ettiremedi, o bile meraklanmıştı. O da gelip yerde yatan adamı uzaktan incelemeye başladı.

Adamı bulmalarının üzerinden yaklaşık bir saat geçmişti. İlk toparlanan İrfan oldu. Adamın başucundan ayrılıp her zaman oturdukları duvar dibine yöneldi, diğerleri de onu takip etti. Dibine çömeldikleri duvara sırtlarını dayadılar. En ufak olanları bir süre bekledikten sonra kimseden ses çıkmadığını görünce, birden aklına bir şey gelmiş gibi telaşla etrafa bakınmaya başladı.

Naylon alışveriş poşeti aklına gelmişti. Her zamanki akşam yemekleri vardı poşetin içinde; ekmek ve bir kalıp beyazpeynir. Kısa bir süre etrafa bakındıktan sonra hemen girişteki duvar dibine bıraktığı zayıf hacimli siyah naylon poşeti gördü. Evin daima yarı aralık halde bulunan ahşap kapısına yöneldi. Biraz sonra elindeki eski gazete sayfaları ile göründü, bunları özenle adamların oturduğu yerin önüne yaydı, poşetten çıkan iki somun ekmek ve bir kalıp beyazpeyniri üzerine koydu. Akşam yemeği için masa hazırды. Bugün mönü biraz zayıf gibi görünse de bazen salata, domates ve kışın kurusu, yazın yeşili makbul soğan da masalarında yerini alırdı.

Uzun süre bakkal rafında beklemekten bayatlamaya yüz tutmuş ekmeklerden birini bir çırpıda koparıp ikiye böldü, böldüğü yarım parçanın da arasını açıp eliyle parçaladığı peynirleri içine doldurup sıkıştırdı, sonra da hiçbir şey olmamış gibi hazırladığı dürümü afiyetle yemeye başladı. Sonra aralarında “suskun” diye hitap ettikleri adam da katıldı ziyafete. İri adamın diğerlerine göre daha fazla çalışan beyni, böyle bir durumda nasıl olur da mide-lerini düşünebildiklerini anlamakta zorlandı. Böyle düşünmekle birlikte, yemek olayına o da daha fazla kayıtsız kalamadı. Kendi aralarında hiç konuşmadan, arada bir yerdeki adama kaçamak bakışlar atarak bir süre önlerindeki yemekleri ile ilgilendiler.

Bunu bulamayıp aç yattıkları günler de olurdu, o yüzden bugün şanslı günlerinden biri sayılırdı. Ufak tefek olanının adı Erdem'di. Aslında yaşça en büyükleriydi fakat fiziki olarak küçük göründüğünden dolayı ona “çocuk” diyorlardı. On altı yaşında olmasına rağmen zor sokak koşulları ancak on iki, on üç yaşında bir çocuğun beden ölçülerine ulaşmasına müsaade etmişti. Bir kırk boylarında gösteriyordu. Güneşin etkisiyle rengi biraz açılrsa da uzun kahverengi kıvrıkcık saçları balta girmemiş bir ormanı andırırçasına yuvarlak kafasından taşıp zayıf yüzünü istila etmişti.

Erdem bir yandan karnını doyurmaya çalışırken bir yandan yıpranmış, eski tarihli bir gazete parçası üzerindeki yazıları okumaya çalışıyordu. Yıpranmış kâğıt parçasının soluk yazıları ve resimlerden de anlaşıldığı kadarıyla bu bir spor sayfasıydı, neyse ki peynir sarılan gazete kâğıtlarından spor sayfası denk gelmişti, çünkü gazetelerin diğer sayfaları pek dikkatini çekmezdi.

İriyari olanı yani İrfan, bir yandan lokmaları hızlı hızlı çiğnerken bir yandan da gözücuyla sırlarıyla birlikte toprak altına gömülüp yıllarca keşfedilmeyi bekleyen, bir tesadüf eseri gün ışığına çıkarılmış, kolu kanadı kırık, çaresiz ama değerinden hiçbir şey kaybetmemiş, gizemli bir Antik Roma heykeli gibi uzanmış yatan adama bakıp kara kara düşünüyordu. Bu kadar düşünceli olmasının bir sebebi de kararı kendisinin vermesi gerektiğindendi. Zira diğerlerinin aklını kullanma alışkanlığı yok denecek kadar azdı. Bu çok karmaşık olmayan ama sonuçta tekhücreli yaşam formu da sayılamayacak yaşamlarında, alınması gereken birkaç karar varsa, kendisi tarafından alınırdı. Şimdi de bu olağanüstü anlardan birini yaşamaktaydılar. Bu nadir kriz anlarında olduğu gibi tüm ciddiyetini takınmış, bir an önce doğru bir karar vermek için dikkatle düşünüyordu. Bu arada, fikri sorulmayacağı baştan belli

olan Erdem'in ilgisi gittikçe dağıldı, kendi içdünyasına çekildi. Eve girdi. Eski ev sahipleri tarafından bırakılmış; küf kokan, üzerinde dikkatle bakınca pembe bir gül resmi olduğu izlenimi veren yer döşəğinin oldukça rahatsız edici sert ve soğuk yüzeyine uzandı. İlk başta ürperdi, hafif bir titreme geldi. Sonra yavaş yavaş alıştı.

Yemeğini bitirip bir süre dışlarının arasına giren kırıntılarla meşgul olan İrfan, tekrar adamın yanına yaklaştı. İyice yanına sokularak başını adamın ağzının ve burnunun önüne yaklaştırdı, nefesini kontrol etti. Yaşayıp yaşamadığını anlamaya çalıştı. Nefes alıyordu. “Bu adam yaşıyor!” dedi sevinçle. Adamın yaşıyor olması onu biraz da olsa rahatlatmıştı. O insana verilen ödünç hayatın geri alınma süresi henüz dolmamış demek ki diye düşündü. Ölmemiş olması içini rahatlatmıştı. Acaba hazır yaşıyorken buradan çıkarıp başka bir yere mi taşınmalı? Ya bir gören olursa? Bu riski göze alamazdı. En iyisi yarın sabaha kadar beklemektir. Eninde sonunda kendine gelecekti, işte o zaman ilk işleri onu buradan yollamak olacaktı.

Alkollü olup olmadığını doğrulamak için burnunu yaklaştırdı birkaç kez kesik kesik nefes alarak alkol kokusu aradı. Pek düşündüğü gibi olmadı, koku falan yoktu. Kısa bir kararsızlıktan sonra, böyle eli kolu bağlı oturmaktansa, belki onun hakkında bilgi verecek bir şeyler bulabilirim umuduyla, adamın üstünü aramaya karar verdi. Tam eğilip ellerini adama uzatıyorken, birden geri çekti, ya silahlıysa? Şu an uyanacağı tutar da ya kendisine saldırırsa? Gerçi bunun sonucunda kendisinin değil onun daha zararlı çıkacağı belliydi, zira bir boğa gibi güçlü olduğu için korkusu yoktu, kolay kolay kimse bileğini bükemezdi ama yine de ne olur ne olmaz diye adamı omzundan sarstı. Hiçbir tepki göremeyince başladı işe devam etti.

Tüm aramalarına rağmen ceplerinden hiçbir şey çıkmadı. Tam vazgeçmek üzereyken, eli kalın paltonun iç cebindeki sert kabartıya temas ettiğinde birden heyecanlandı. Bir şey bulmuştu. Paltosunun yan cebindeki düğmeyi aceleyle açtı, şişkin bir cüzdan çıkacağını umuyordu. Elini adamın cebine atıp dışarı çıkardığında, bunun kalın bir cüzdan değil, bir defter olduğunu gördü. “Hay şansımın içine!” diye söylendi. Çıka çıka ne olduğu belirsiz, değersiz bir defter çıkmıştı. Hızla defterin sayfalarını çevirdi ama karanlıkta bir şey okunmuyordu. Kaldırıp hırsıyla bir köşeye fırlattı. Adam neden bu defteri yanında taşıyordu acaba, bir anlam veremedi.

Bir süre yerde yatan adamı seyredip düşündükten sonra, ani bir kararla adamın üzerine eğilip hırsıyla üstündekileri çıkarmaya başladı. “Soğukta kal da aklın başına gelsin biraz” diye söylenerek, önce siyah paltosunu, ceketini, sonra da pantolonunu ve gömleğini çıkarıp adamı don atlet bırakıncaya kadar bu işe devam etti. Giysilerden anlaşıldığı kadarıyla adamın hali vakti yerindeydi. Hiç vakit kaybetmeden, kucağına doldurduğu giysilerle birlikte çocuğun yanına gitti, sonra da aptallaşmış bir şekilde uykulu gözlerle kendisine bakmakta olan ve ne yaptığını zerre kadar kavrayamamış çocuğun üzerindeki uzun yıllardır kullanmaktan parçalanmış, eski püskü giysileri çıkarmaya başladı.

Erdem şaşkın bir şekilde giysilerini çıkaran İrfan’a bakıyordu. İrfan, getirdiği giysileri tek tek çocuğa giydirmeye başladı. Daha giyer giymez giysiler bu yeni sahiplerine karşı sorumluluklarını yerine getirmek ve ısıtma görevini başlatmak için faaliyete geçtiler. Önce ipek gömlek vücutla buluştu. Erdem’in vücudu, bu hiç hissetmediği kadar yumuşak şeyi algılamaya çalışsa da hiçbir yerde buna ait bir kayıt tespit edemedi. Hafızasında sadece naylon ve

pamuklu kumaşa ait veriler vardı. Tam onun yarattığı güzel duy-guya alışmaya çalışıp, tanımaya uğraşırken ardından üç yabancı nesnenin daha farkına vardı. Bunlar yünlü kumaş içeren ceket, palto ve pantolundu.

Vücudu birdenbire sanki bir alev topunun içinde kalmış gibi oldu, vücut termometresinin göstergesi anında otuz yedi buçuk dereceye ulaştı. Biraz önce soğuğun ve nemin etkisiyle uyumak-ta güçlük çeken bedeninin eski halinden eser kalmamıştı, bir mah-murluk bastırmıştı. Gözlerini kapattığı an, göz alabildiğine uza-nan bir kumsalda, sıcak kumların üzerinde buldu kendisini.

İrfan işini bitirdikten sonra, her akşam yaptığı gibi zuladaki şarabını çıkarıp kafasına dikti. Bir yandan da hâlâ hareketsizliğini koruyan ve ağzından tek bir kelime ya da anlamsız bir inilti sesi bile çıkmayan yerde yatan bu esrarengiz kişiye bakıyordu. Tam bir sessizlik hâkimdi.

Erdem bir süre sonra derin bir uykuya daldı ama bu uzun sürmedi, yattığı yerde bir o yana bir bu yana dönüp durmaya başlamıştı, anlam veremediği bir huzursuzluk vardı içinde, uyuyamıyordu bir türlü. Uzandığı yerden kalkıp bir süre oturdu, üstündeki alışık olmadığı giysileri görmeye çalıştı, ama odanın zifiri karanlığı buna müsaade etmedi. Dışarıda gri bulutların perdelediği ayın soluk ışıkları ortalığı aydınlatmaya çaba gösterse de pek başarılı olamıyordu. Evin içinde ise elektrikle uzun bir zamandır buluşmamış boynu bükük, patlak lambaların bu zifiri karanlığa gömülmüş yerin geçmişinin aydınlık günlerinin anılarını yansıtmaktan başka bir işlevi yoktu. Orada burada yakıp bıraktıkları yarıya kadar erimiş mumlardan birisini aradı gözleri ama ne kadar gayret etse de göremedi. Zaten zamanla gözleri de karanlığa alışmış, boş denecek kadar az eşya barındıran odanın bazı nesneleri belli belirsiz görünür hale gelmişti.

Tuhaf bir şekilde, adamın yanına gitme arzusu duyuyordu. Tüm uykusuna rağmen daha fazla bu isteğe karşı koyamadı. Ses çıkarmadan yattığı yerden doğruldu, etrafı dinledi, tahmin ettiği gibi herkes derin bir uykundaydı. Evin tahta kapısını dikkatli bir şekilde, ses çıkarmamaya özen göstererek açtı. Adam hemen karşısındaydı. İrfan'ın don, atlet ve çorapları dışında her şeyini alıp çıplak bıraktığı, yerde yatan çaresiz adama baktı ve bir acıma duygusu kapladı tüm bedenini. Demek ki yerdeki bu adama ait giysileri çıkarıp kendi üstüne giydirmişti. Bunu düşününce acıma duygusu suçluluk duygusu ile birden yer değiştirdi. “Zavallı adam” diye mırıldandı, üstündekileri çıkarıp tekrar adama giydirmeyi düşünse de böyle bir harekete İrfan'ın nasıl tepki göstereceğini kestiremediği için, ki büyük ihtimal çok sinirlenecekti, bu düşüncesinden vazgeçti.

İrfan'ın üzerinden çıkartıp bir köşeye attığı, eski püskü paçavraları aradı gözleri, hiç yoktan iyidir dedi kendi kendine. Onları kaptığı gibi tekrar adamın yanına gitti, soğuşun etkisiyle iyice üşümeye başlayıp bacaklarını karnına çekerek büzülüp kalmış adamın bu hali, suçluluk duygusunu daha da artırmaya yetmişti. Kendi üstünden çıkan giysileri zorlanarak da olsa adama bir bir giydirdi. Başının ve vücudunun altına, içerden getirdiği paçavraları, biraz karton ve gazete kâğıdı yerleştirmeyi unutmadı. Şimdi, suçluluk duygusunun rahatsız edici etkisinden kurtulmuş, üstüne üstlük kendisiyle gurur duymaktaydı. İçindeki vicdanın sesini dinlemişti, ki hâlâ duruyordu yerinde, her koşulda fısıldamıştı ona insan olmanın gereğini. Artık içi rahatlamıştı. Tam yerine gidecekti ki gözü biraz önce yere fırlatılan deftere takıldı, meraklandı, bu da nereden geldi diye düşündü, eğilip yerden aldı, sayfalarını çekingen bir şekilde açıp okumaya çalıştı, ama karanlıkta o da bir şey seçemedi.

Ay ışığının sızdığı daha iyi aydınlanan bir köşede tekrar merakla açıp deftere baktı. Bayağı kalınca bir defterdi. Kalın, gri deri defter kapağı, onu sıradan defterlerden ayıran ilk dikkat çekici özelliği idi. Sayfalarını bir çırpıda açivermişti. Tamamına yakını dolu olan bu defter nereden baksan yüz sayfa vardı. Yorgunluktan gözkapaklarını açık tutmakta zorlanan, zaten okuması da pek iyi olmayan çocuğun ilk baştaki merakı gittikçe kayboldu. Şu anda uykudan başka bir şey düşünemiyordu. Belki lazım olur, ateş yakarken kâğıda ihtiyacımız olursa kullanırız diye eski eşyaları koydukları karton kutunun içine attı. Sonra bakarım diye içinden geçirdi, zaten uykusu iyice bastırmıştı. Kendi köşesine geçip bu olanları düşünerek, eskilerine göre çok daha sıcak tutan yeni giysilerinin ve kaybolan suçluluk duygusunun etkisiyle hemen uykuya daldı.

Yerde yatmakta olan adam gözlerini açtığında gün aydınlanmaya başlamıştı. Bir süre ne olduğunu anlamak ister gibi boş gözlerle etrafına bakındı. Seyrekleşmiş, hafif kırışmaya başlamış siyah saçları, tamamen açılmış geniş alnından başının arkasına doğru taranmıştı, bakışları ölü balığinkini andırıyordu, donuktu. Temiz ama yeni uzamaya başlamış sakal ile kaplı esmer teni soluk görünüyordu. Bakımlı elleri ve tırnakları, bu yaralı halde bile vücudundan yayılan parfüm kokusu, geceden üstünden çıkarılıp alınmış ve eskilerle değiştirilmiş giysileri ile tam bir tezatlık oluşturmuştu. Her ne kadar konuşmasa da yüzünün belirgin kemikli sert hatları geçmişine ait derin izler taşıyordu. Bir yaşanmışlık, ağırlık, saygınlık mevcuttu.

Nemli duvarlar ile çevrili bir çıkmaz sokakta gözlerini açmıştı. Kentsel dönüşüm nedeniyle buldozerlerin yıktığı sokak boyunca sıralanmış evlerin yıkık duvarlarının, anacadeye açılan yolu kapat-

ması sonucu bu evin olduğu alan sonradan bir çıkmaz sokağa dönüştü. Bu sokakta terk edilmiş ve ayakta kalan birkaç ev daha vardı ama ayakta zor duruyor, her an yıkılacakmış gibi görünüyordular. Sadece bu üç arkadaşın sığındığı ev, buldozerlerin kendisini de yerle bir edeceği ana kadar ayakta kalmak için direniyordu.

Nerede olduğunu veya buraya nasıl geldiğini anlamaya çalışır bir ifade yoktu yüzünde, boş boş etrafa bakınıyordu. Bu belirsizliğin içine düştüğü anın daha önce yaşanmış bir benzeri daha yoktu. Dünyaya yeni gelmiş bir hayvan kadar bile anlayamıyordu ne içinde ne de dışında olanları. Ellerini gayriihtiyari akşamdan giydirilen giysilerin üzerinde dolaştırdı. Sanki bir şeyler arar gibi bir hali vardı. Bir süre, ayağındaki burun kısımları tamamen açılmış, boyasızlıktan her tarafı kuruyup çatlamış, tabanlarının dışa basan tarafları erimiş, siyah ayakkabılara baktı, ardından gözü hemen karşısında uyumakta olan adamlara ilişti.

Yusuf bugün diğerlerine göre daha erken uyanmıştı. Hemen hiç konuşmadığı için “suskun” da dedikleri Yusuf, soğuktan kasatı kesilmiş bedeninin gerginliğini açabilmek için epey uğraştı; neyse ki biraz hareket edebilmişti. Anlamsız sesler çıkararak ellerini birbirine sürterek ısınmaya çalışıyordu. Ellerini daha hızlı ovuşturarak bir yandan da ağzına dayayıp verdiği hava ile ısıtmaya çalıştı. O sırada gözleri yerde yatan adama kayd ve adamın olduğu yerde oturduğunu ve onu izlediğini görünce ısınma hareketlerini bırakıp öylece kalakaldı. Dün geceden hayal meyal bir şeyler hatırlıyordu, sonra ise uykuya dalmıştı. Gece ne olduğunu anlamadan geçip bitmişti. Şimdi ne olacaktı? Paniğe kapıldı, yerinden kalkmadan hemen yanında uzanmış olan İrfan’ı dürterek uyandırmaya çalıştı. Bir yandan da sanki birilerini rahatsız etmek istemezmiş gibi fısıltıyla seslendi: